

บทบาทหน้าที่ของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน

1. กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการบริหารของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน

- 1.1 พ.ร.บ. การศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และแก้ไขเพิ่มเติม ฉบับที่ 2 พ.ศ. 2545
- 1.2 พ.ร.บ. ระเบียบบริหารราชการกระทรวงศึกษาธิการ มาตรา 38
(กรรมการสถานศึกษา) มาตรา 39 (อำนาจหน้าที่ผู้บริหารสถานศึกษา)
- 1.3 การแบ่งส่วนราชการภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน
- 1.4 กฎกระทรวงกำหนดหลักเกณฑ์ และวิธีการกระจายอำนาจบริหารและจัดการศึกษา
(ออกตาม พ.ร.บ. การศึกษาแห่งชาติ 2542 มาตรา 39 วรรคสอง)
- 1.5 ระเบียบ ศธ.
ว่าด้วยการบริหารจัดการและขอบเขตการปฏิบัติหน้าที่ของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานที่เป็น
นิติบุคคลในสังกัดเขตพื้นที่การศึกษา พ.ศ. 2546 (ออกตาม ม.35 พ.ร.บ. บริหาร
ศธ.)
- 1.6 กฎกระทรวงกำหนดจำนวนกรรมการ คุณสมบัติ หลักเกณฑ์
วิธีการสรรหากรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2546
- 1.7 ระเบียบกฎหมายอื่นๆ

2. บทบาทหน้าที่ของสถานศึกษาตามเจตนารมณ์ของ พ.ร.บ. การศึกษาแห่งชาติ

- 2.1 จัดทำนโยบายแผนพัฒนาการศึกษาด้านวิชาการ บุคคล งบประมาณ บริหารทั่วไป
- 2.2 จัดตั้ง/รับผิดชอบการใช้จ่ายงบประมาณ
- 2.3 พัฒนาหลักสูตร/จัดการเรียนการสอน
- 2.4 ออกระเบียบ ข้อบังคับ ประกาศ แนวปฏิบัติ
- 2.5 กำกับ ติดตามประเมินผลตามแผนงานโครงการ
- 2.6 ระดมทรัพยากร ปกครอง ดูแลบำรุงรักษาทรัพย์สินฯ
- 2.7 จัดระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา
- 2.8 ส่งเสริมความเข้มแข็งชุมชน สร้างความสัมพันธ์

บทบาทหน้าที่ของผู้อำนวยการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน

1. อำนาจหน้าที่ของผู้บริหารสถานศึกษาตาม พ.ร.บ.การศึกษาแห่งชาติ

- จัดรูปแบบการศึกษา (ม.15)
- จัดกระบวนการการศึกษา (ม.24-30)
- บริหารจัดการศึกษา 4 ด้าน (ม.39)
- เป็นคณะกรรมการสถานศึกษา (ม.40)
- จัดระบบประกันคุณภาพการศึกษา (ม.48-50)
- ปกครองดูแลบำรุงทรัพย์สินฯ (ม.59)
- พัฒนาบุคลากร นักเรียน ด้านเทคโนโลยีฯ (ม.65-66)

2. อำนาจหน้าที่ของผู้บริหารสถานศึกษาตาม พ.ร.บ.การศึกษาภาคบังคับ พ.ศ. 2545

- ผ่อนผันการส่งเด็กเข้าเรียน ม.6
- เป็นเจ้าพนักงานเจ้าหน้าที่
- จัดการศึกษาเด็กบกพร่อง พิการ ด้อยโอกาสในรูปแบบเหมาะสม (ม.12)
- ดำเนินการอื่นๆตามกฎหมายกำหนด

3. อำนาจหน้าที่ของผู้บริหารสถานศึกษาตาม พ.ร.บ. ระเบียบบริหารการกระทรวงศึกษาธิการ พ.ศ. 2546 (มาตรา 39)

- เป็นผู้บังคับบัญชาข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาในสถานศึกษา
- บริหารกิจการสถานศึกษา
- ประสาน ระดมทรัพยากรเพื่อพัฒนาการศึกษา
- เป็นผู้แทนสถานศึกษา
- จัดทำรายงานประจำปีเสนอต่อหน่วยงานต้นสังกัด
- อนุมัติประกาศนียบัตร, เกียรติบัตร
- ปฏิบัติงานอื่นๆตามที่ผู้บังคับบัญชาทุกระดับมอบหมาย

4. อำนาจหน้าที่ของผู้บริหารสถานศึกษาตามกฎหมายกระทรวงศึกษาธิการว่าด้วยการแบ่งส่วนราชการในสถานศึกษา พ.ศ. 2546

- วิเคราะห์ จัดทำนโยบาย แผนพัฒนาสถานศึกษา
- วางระเบียบ ประกาศ ข้อบังคับ
- เสนอขอจัดตั้งงบประมาณ เงินอุดหนุนทั่วไป
- แต่งตั้งคณะกรรมการคณะทำงานต่างๆ

5. อำนาจหน้าที่ของผู้บริหารสถานศึกษา ตาม พ.ร.บ. ครูและบุคลากรทางการศึกษา พ.ศ. 2547

1. ควบคุมดูแลการบริหารงานบุคคล มาตรา 27
2. พิจารณาความดีความชอบ มาตรา 27
3. ส่งเสริมสนับสนุนการพัฒนาบุคคลกร มาตรา 27
4. จัดทำมาตรฐานภาระงานครู มาตรา 27
5. ประเมินผลการปฏิบัติงานครู มาตรา 27
6. ปฏิบัติหน้าที่ตาม อ.ก.ค.ศ. / กรรมการสถานศึกษามอบหมาย มาตรา 27
7. สั่งให้ข้าราชการครูออกจากราชการ กรณีขาดคุณสมบัติตาม มาตรา 49
8. สั่งบรรจุแต่งตั้งครูผู้ช่วย ครู และบุคลากรทางการศึกษา มาตรา 53
9. ส่งครูที่ทดลองปฏิบัติราชการออก มาตรา 56
10. สั่งให้ครูพ้นทดลองปฏิบัติราชการต่อไป มาตรา 56 วรรค2
11. สั่งให้ครูที่ออกไปแล้วกลับเข้าตามมติ อ.ก.ค.ศ. มาตรา 64
12. สั่งเลื่อนเงินเดือนข้าราชการครู มาตรา 73
13. ยกย่องเชิดชูเกียรติครูดีเด่น มาตรา 75
14. แจ้งการงานครู เกณฑ์ประเมินผลงาน มาตรฐานวิชาชีพ จรรยาบรรณวิชาชีพ มาตรา 78
15. ปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดี มาตรา 79
16. ส่งเสริม สนับสนุนให้ไปศึกษาดูงาน มาตรา 81
17. รักษาวินัย อย่างเคร่งครัด มาตรา 82
18. เสริมสร้าง พัฒนาผู้ใต้บังคับบัญชา มาตรา 95,98
19. อนุญาต ยับยั้งอนุญาตลาออก มาตรา 108
20. สั่งตั้งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนกรณีกล่าวหาไม่เลื่อมใสในการปกครอง มาตรา 110

21. สั่งให้ครูออกจากราชการในกรณีต่างๆ เช่น เจ็บป่วย ยุบตำแหน่ง ไร้ประสิทธิภาพ
จำคุก

6. ระเบียบกระทรวงศึกษาธิการ

ว่าด้วยการบริหารจัดการและขอบเขตการปฏิบัติหน้าที่ของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานที่เป็น
นิติบุคคล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา พ.ศ. 2546

กำหนดบทบาทหน้าที่ของผู้บริหารสถานศึกษาดังนี้

1. ผู้อำนวยการเป็นผู้แทนนิติบุคคลสถานศึกษา
2. นิติบุคคลสถานศึกษาถูกฟ้องร้อง ให้รายงานสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาแจ้ง สพฐ.
แต่งตั้งผู้รับผิดชอบดำเนินคดี
3. การบริหารบุคคลตามกฎหมาย พ.ร.บ.ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา
4. การยุบ รวม เลิกล้มโรงเรียน ตรวจสอบบัญชีทรัพย์สิน โอน จำหน่าย ตามหลักเกณฑ์
 สพฐ. กำหนด
5. ปกครอง ดูแล บำรุงรักษา ใช้ จัดหาผลประโยชน์จากทรัพย์สินที่มีผู้บริจาคให้
ตามความเห็นชอบของคณะกรรมการสถานศึกษา
6. บริหารจัดการงบประมาณ ตามอำนาจหน้าที่ ที่เลขาธิการ สพฐ.มอบหมาย
7. จัดทำระบบการเงิน บัญชี ตามระเบียบ สพฐ.กำหนด
7. อำนาจหน้าที่ของผู้บริหารสถานศึกษาตามระเบียบ กฎหมายอื่นๆ เช่น
  1. ระเบียบกระทรวงศึกษาธิการว่าด้วยการลงโทษนักเรียนนักศึกษา พ.ศ.2548
  2. ระเบียบกระทรวงศึกษาธิการว่าด้วยการชั่งชั่งชาติในสถานศึกษา พ.ศ.2547
  3. ระเบียบกระทรวงศึกษาธิการว่าด้วยการขอบคุณหรืออนุโมทนา พ.ศ.2547
  4. ระเบียบกระทรวงศึกษาธิการว่าด้วยการตั้งชื่อสถานศึกษา พ.ศ. 2547
  5. ระเบียบกระทรวงศึกษาธิการว่าด้วยการให้ข้าราชการไปศึกษาอบรม ฉบับที่ 2 พ.ศ.
2547